

Beretning 2010

Branchesubudvalget for Frø København, maj 2011

www.branchesubudvalgetforfroe.dk

Brancheudvalget for Frø
c/o Landbrug & Fødevarer
Axeltorv 3
1609 København
Tlf: +45 33 39 46 51
Fax: +45 33 39 41 50
E-mail: nem@lf.dk eller ipe@lf.dk

Forord

Beretningen for 2010 er en beskrivelse af de vigtigste aktiviteter og spørgsmål, som Brancheudvalget for Frø har beskæftiget sig med i 2010. Beretningen indeholder også oversigter over strukturer, lovgivning og fonde. Bagest er der samlet en række tabeller med nøgletal for frøbranchen.

Vi håber, årsberetningen er til nytte for alle, der søger oplysning om frøbranchens forhold og virksomhed.

Thor Gunnar Kofoed
Formand 2010

Anders Mondrup
Næstformand 2010

Nils Elmegaard
Sekretariatschef

<u>FORORD.....</u>	<u>2</u>
<u>1 DEN DANSKE FRØBRANCHE I 2010.....</u>	<u>4</u>
1.1 BERETNINGÅRET I HOVEDTRÆK	4
1.2 DET DANSKE AREAL OG UDBYTTET AF GRÆS- OG KLØVERFRØ	4
1.3 AREALET MED HAVEFRØ SAMT ANDET MARKFRØ	7
1.4 FORBRUGET AF GRÆSFRØ OG FRØ AF GRÆSMARKSBÆLGPLANTER I DANMARK	8
1.5 ØKOLOGISK FRØAVL.....	8
1.6 LAGERUDVIKLINGEN.....	9
1.7 AFREGNINGSPRIS TIL AVLER	10
1.8 DANMARKS EKSPORT AF KLØVER- OG GRÆSFRØ	11
1.9 PRODUKTIONSUDVIKLINGEN I EU-27	13
1.10 DANSK GRÆSFRØAVL I GLOBALT PERSPEKTIV	15
<u>2 ARBEJDET I ESA MOD ILLEGALE AKTIVITETER PÅ FRØMARKEDET .....</u>	<u>16</u>
<u>3 LANDBRUGSPOLITISKE FORHOLD MED RELATION TIL FRØ.....</u>	<u>16</u>
<u>4 FORSKNING OG FORSØG. ....</u>	<u>17</u>
<u>5 ADMINISTRATION, FONDE M.M.....</u>	<u>17</u>
5.1 FRØAFGIFTSFONDEN	17
5.2 PLANTEFORÆDLINGSFONDEN	18
5.3 ERSTATNINGSFONDEN FOR MARKFRØ	18
5.4 SØGÅRD-FONDEN	19
<u>6 BRANCHEUDVALGETS LEDELSE OG SEKRETARIAT. ....</u>	<u>19</u>
<u>7 BILAG.....</u>	<u>20</u>

1 DEN DANSKE FRØBRANCHE I 2010

1.1 Beretningsåret i hovedtræk

Der har været to større sager, som Brancheudvalget for Frø (BFF) har beskæftiget sig med i 2010, nemlig omkostningerne til certificering af frø og udsigten til ny frølov i EU. Begge sager har haft høj prioritet, fordi de er stærkt medvirkende til den danske frøbranches samlede udviklingsmuligheder i konkurrence med frøbrancher i andre lande.

BFF har desuden varetaget en række andre aktuelle sager i årets løb – ikke mindst hele Grøn vækst pakken, som på flere områder indeholder trusler mod frøerhvervets konkurrencekraft. I dette arbejde, hvor truslerne især har været regler om efterafgrøder og kvælstofbegrænsninger, har frøbranchen haft god hjælp fra Landbrug & Fødevarer, som BFF er medlem af.

Høstarealet i 2010 for markfrø var det laveste siden midten af 1990'erne, fordi da høsten skulle planlægges var afsætningen langsom og lagrene var de største nogensinde – både i Danmark og i EU. Det samlede høstudbytte for markfrø blev dog ganske pænt arealet taget i betragtning, derfor blev gennemsnitsudbytterne ganske høje.

Eksporten i markedsåret 2009/2010 var bedre end året før, hvor eksporten var på et lavpunkt. Første halvdel af markedsåret 2010/2011 ser til gengæld fint ud, hvilket lover godt for hele markedsåret.

Afregningspriserne til frøavlerne for høsten 2007 og 2008 var som bekendt høje, mens høsten 2009 endte med meget lave priser. Priserne for 2010 og 2011 forventes at rette sig ganske meget, bl.a. som følge af større efterspørgsel og udhuling af lagrene.

Havefrøproduktionen, hvor spinat til frø udgør langt den største del, fik i 2010 jævne udbytter, og arealet faldt til det laveste siden 2002.

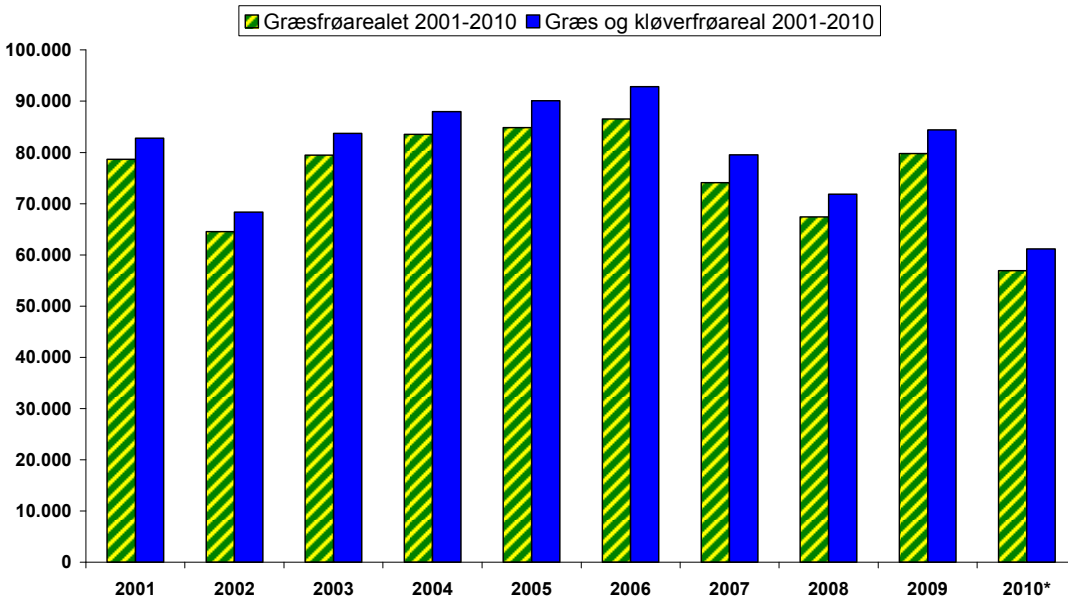
Generelt er der igen optimisme på både mark- og havefrøområdet for de kommende år – både med hensyn til priser og med hensyn til produktionsomfang. Branchen håber meget, at forventningerne bliver indfriet.

1.2 Det danske areal og udbytte af græs- og kløverfrø

Udviklingen i det danske areal med græs- og kløverfrø kan ses i figur 1. Det samlede græs- og kløverfrøareal blev det laveste siden 1996 med kun 61.199 ha. Græsfrøarealet blev med 56.921 ha det laveste areal siden 1994. Kløverfrøarealet skal man tilbage til 2002 for at finde lavere. 2010 blev derfor et lavpunkt i det danske græs- og kløverfrøareal. Høstareal fastlægges af firmaerne ud fra forventninger om efterspørgsels- og prisudviklingen.

Det begrænsede høstareal kan især forklares med den store høst i 2009 og udsigten til rekordhøje lagre i 2010. Siden da er efterspørgslen steget markant, og der er positive signaler for den nærmest fremtid, men med frøproduktion er det ikke så let at ændre på produktionen, fordi en ønsket mængde mindst skal planlægges 1-3 år før høståret. Helt generelt er udbytterne af græs- og kløverfrø meget svingende, og man må derfor støtte sig til erfaringerne fra tidligere år, når høstarealet skal fastlægges.

Udviklingen i det danske areal med græs- og kløverfrø 2001-2010

Figur 1: Udviklingen i det danske græs- og kløverfrøareal 2001-2010 - se også tabel 1.

Når man ser på de enkelte arter er det især nedgangen i arealet med alm. rajgræs, der tæller i det samlede regnestykke, selvom arealet med næsten alle andre arter faldt til et niveau klart under 10 års gennemsnittet. For rødkløver, hvene og stivbladet svingel steg høstarealet dog noget, men arealmæssigt er der tale om relativt små arter, der ikke flytter på det generelle billede.

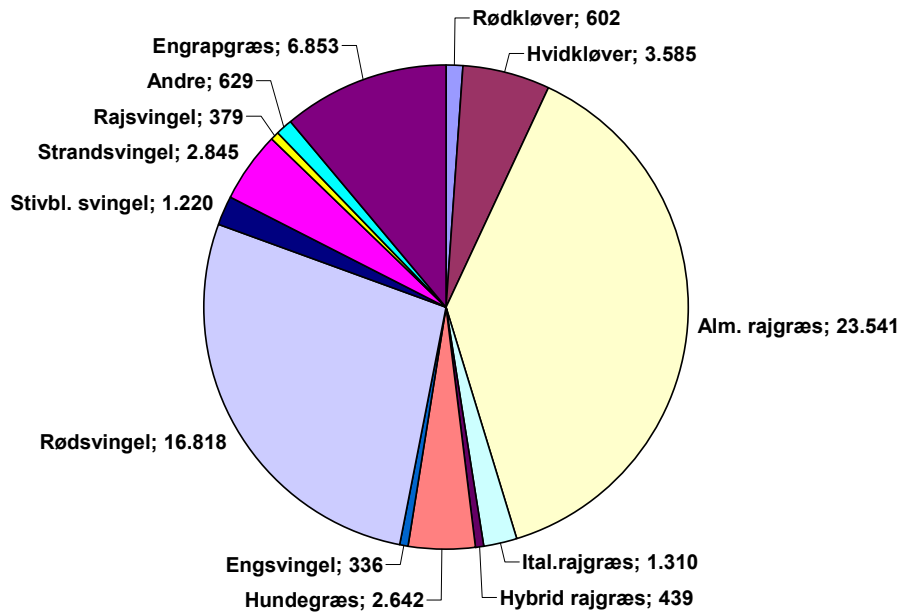
Græs- og kløverfrøarealet opgøres artsvis. Der er 14 græsarter og 5 græsmarksbælgplantearter (især kløver). Alm. rajgræs, rødsvingel og engrapgræs er de mest betydende i Danmark. De tre arter tilsammen udgør 77 % af arealet i Danmark.

Faldet i høstarealet i 2010 sammenlignet med 2009 var totalt set 27 %, hvilket er et meget stort udsving. Et så stort udsving er ikke set siden 2002. Fordelingen mellem arterne er nogenlunde konstant.

Høstarealet med engsvingel (-64 %), strandsvingel (-54 %) og hundegræs (-50 %) faldt procentvis mest. Af de 'store' arter faldt alm.rajgræs med 32 %, rødsvingel med 20 %, mens engrapgræs formåede at holde arealet. Målt i areal faldt det samlede græsfrøareal med næsten 23.000 ha fra 2009 til 2010. Kløverfrøarealet faldt også, men kun moderat.

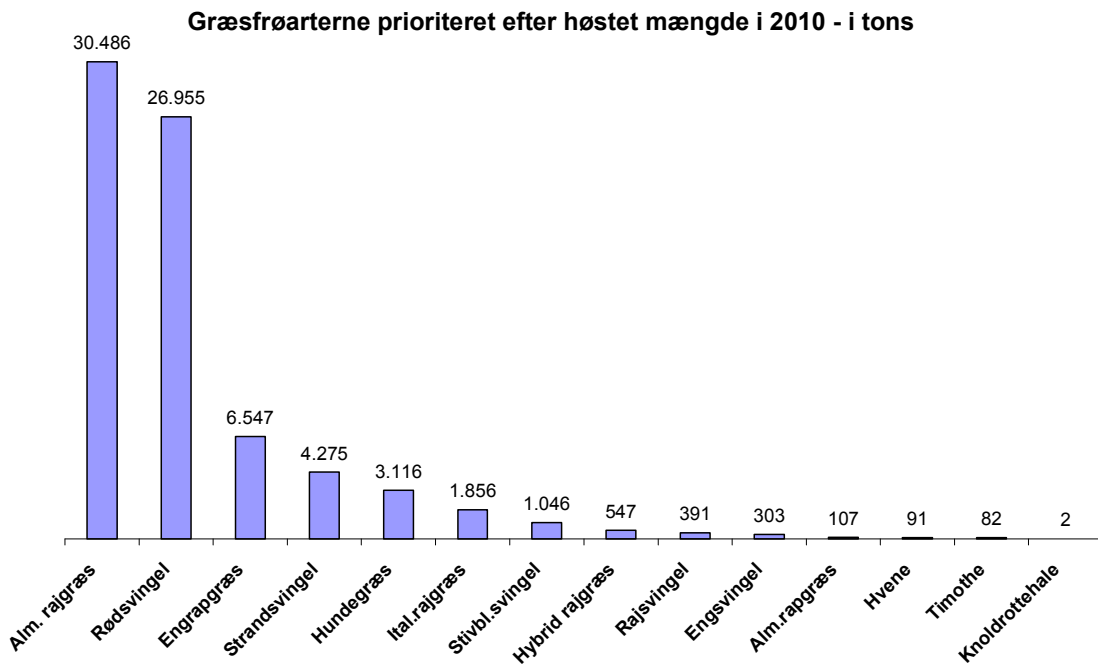
I 2010 var høstarealet fordelt, som det ses af figur 2 (i ha):

Fordeling af græs- og kløverfrøarter i Danmark i 2010 i ha

Figur 2: Fordelingen af græs- og kløverfrøarealet i Danmark i 2010 i hektarer

Det samlede høstudbytte af græsfrø blev 25 % lavere end den meget store 2009 høst, nemlig 75.804 tons. De tre største arter: alm. rajgræs, rødsvingel og engrapgræs udgjorde med ca. 64.000 tons næste 85 % af den samlede græsfrøhøst.

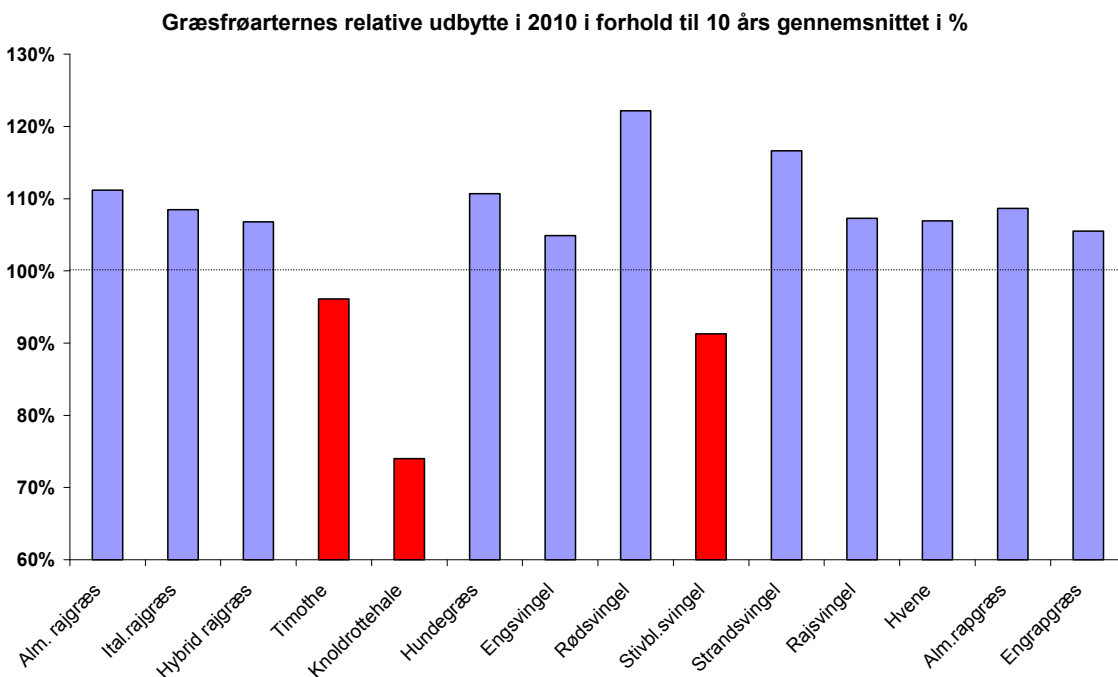

Figur 3: Græsfrøarternes betydning - opstillet prioriteret med den største art først 2010 - i tons

I figur 3 ses frøgræsarternes betydning opgjort i høstet mængde. Som det ses af figuren var alm. rajgræs og rødsvingel langt de betydeligste i 2010. Året før var den høstede mængde af strandsvingel noget over den sædvanlige nr. 3, engrapgræs.

Det samlede høstudbytte for hvid- og rødkløver, samt for humlesneglebælg blev med 2.257 tons blev 5 % lavere end året før, men det er fortsat over 10 års gennemsnittet.

Kg-udbytterne i både græsfrø- og i kløverarterne blev i 2010 ret flotte da de fleste arter gav over ti-års gennemsnittet. Dette ses af figur 4. Kun stivbladet svingel, timothe og knoldrottehale (markerede med rød) ligger under 10 års gennemsnittet.

Figur 4: Relativt udbytte for vigtigste græsfrøarter dyrket i Danmark i 2010 i forhold til 10 års gennemsnittet for den enkelte art.

1.3 Arealet med havefrø samt andet markfrø

Arealet med havefrøafgrøder, som især består af spinat til frø, har de seneste par år ligget på et stabilt niveau, men i 2010 faldt arealet meget kraftigt. Dette skyldes især en stor høst i 2009, samt det høje danske prisniveau, som medførte nogen udflytning til udlandet.

Høstarealet blev i 2010 på kun 4.406 ha mod 6.552 ha året før. Det svarer til et fald på ca. 33 %. Den danske produktion af spinatfrø, som i gennemsnit tegner sig for ca. 75 % af verdensproduktionen, udgjorde i 2010 kun 3.647 ha mod 5.808 ha året før. Heldigvis bliver 2010 forhåbentlig et enkelt dårligt år, idet meget tyder på, at arealet igen stiger fra 2011.

Arealet med spinat til frø udgør 83 % af havefrøarealet i Danmark. Der er ca. 20 andre havefrøarter, der dyrkes til frø i Danmark, hvor Pak Choi/kinakål, krysantemum, radise, purløg, karse og blomsterfrø er de vigtigste.

Det godkendte areal til certificering af andre markfrøarter til udsæd (markært, raps, gul sennep mv.) steg igen i 2010 til 3.506 ha. Der er stigninger i arealet med markært, hestebønne, lupin, vårraps, gul sennep og ikke mindst olieræddike. Stigningen i gul sennep og olieræddike kan formentlig tilskrives stigende krav om efterafgrøder i Danmark. Vinterraps er faldet kraftigt og roefrøproduktionen er helt forsvundet. Se detaljer i tabel 2 i bilaget.

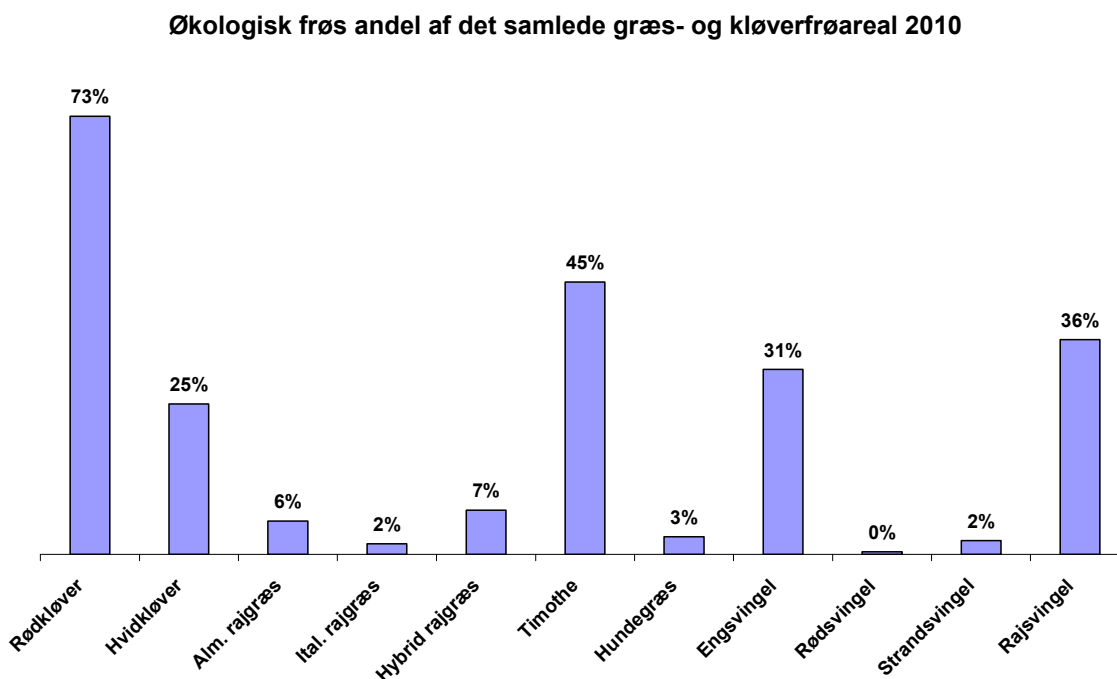
1.4 Forbruget af græsfrø og frø af græsmarksbælgplanter i Danmark

I forhold til eksporten betyder det danske hjemmemarked ikke så meget, men det er alligevel et vigtigt marked for firmaerne. I bilaget (tabel 5) ses udviklingen i forbruget af græs- og kløverfrø på hjemmemarkedet. Forbruget i 2009/2010 steg til 'normalt' niveau efter et kraftigt dyk i 2008/2009. Hjemmemarkedet for græs- og kløverfrø udgør almindeligvis 6 % af produktionen, mens resten eksporteres.

1.5 Økologisk frøavl

Udviklingen i arealet med økologisk græs- og kløverfrø er vist i tabel 5¹. Arealet med økologisk frø i 2010 blev det hidtil højeste med 3.245 ha. Græsfrøarealet er forholdsvis stabilt, mens både hvid- og rødkløverfrøarealet i 2010 steg som følge af øget efterspørgsel.

Økologisk frø udgjorde i 2010 lidt over 5 % af det samlede areal, hvor det normalt udgør ca. 3 %. Høstmængden opgøres ikke, men udbytterne opgjort på mængden af certificeret frø er generelt lavere end konventionelt markfrø – se figur 5.

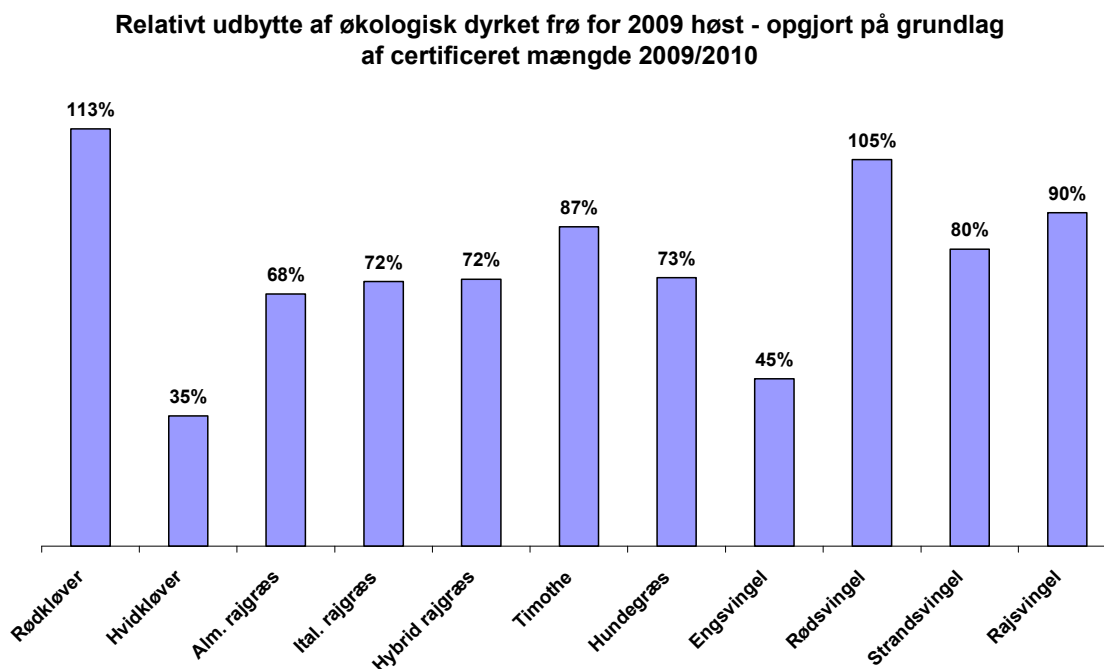
Figur 5: Betydningen af udvalgte arter i den økologiske frøproduktion

¹ Arealet indgår i det samlede areal og i det samlede udbytte i tabellerne 1 og 3.

Det skal bemærkes, at udbytterne i frøproduktion – både i konventionel og i økologisk produktion kan svinge forholdsvis meget – især i en art som hvidkløver.

Produktionen af økologisk frø opgøres ikke særskilt, men kan estimeres ud fra certificerede mængder af økologisk frø. Økologisk frø udgør kun en lille del af den samlede produktion. Målt i mængder af certificeret frø udgjorde den økologiske andel af den samlede produktion ca. 1,5 % i markedsåret 2009/2010.

Figur 6: Økologisk dyrket frøs relative udbytte i 2010 i forhold til konventionelt dyrket frø

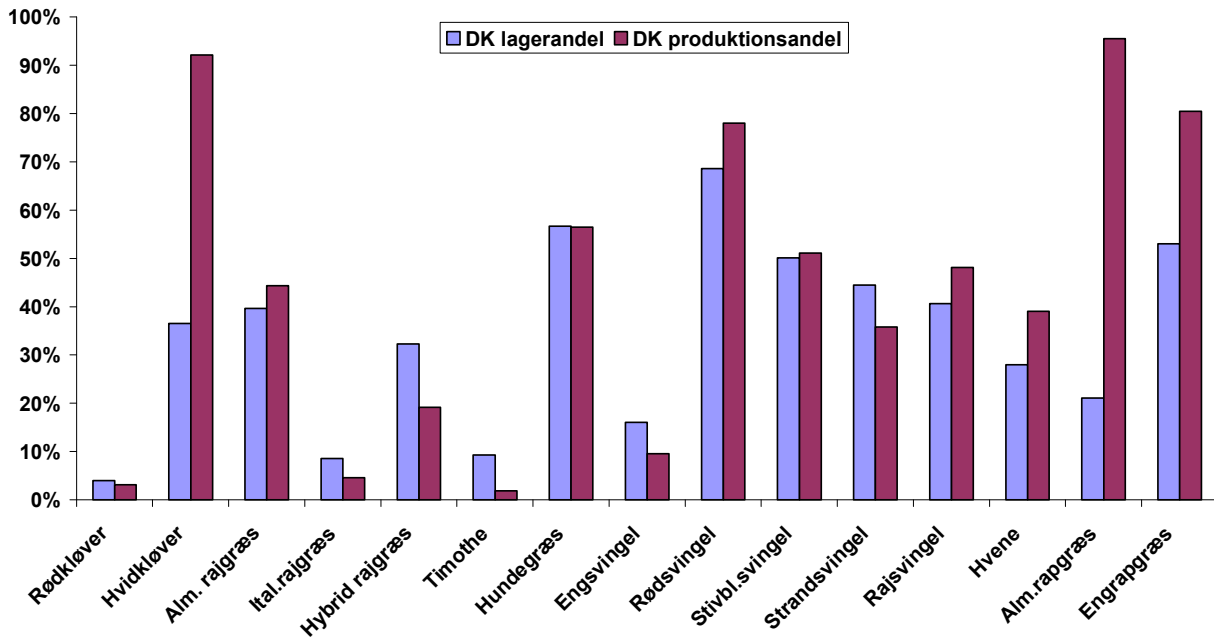
EU-landene kan give dispensation fra brug af økologisk frø til økologiske bedrifter, hvis der ikke er økologisk frø til rådighed. I Danmark er der i lighed med mange andre EU-lande oprettet en database, hvor man som økolog kan se, hvilke økologiske frø der tilbydes (<http://planteapp.dlbr.dk/applikationer/oekosortsd/index.asp>). Det er den danske branches opfattelse, at der gives for mange dispensationer – bl.a. fordi der ikke findes en fælles database med økologisk frø i EU.

1.6 Lagerudviklingen

Hvert år ved begyndelsen af markedsåret den 1. juli opgøres lagrene i de enkelte EU-lande på artsniveau. Udviklingen i lagrenes størrelse i Danmark er vist i bilaget (tabel 7). Lagrene steg - desværre som ventet - til rekordniveau.

Danmarks andel af primo lageret og produktionen af de enkelte arter kan ses af figur 7. Det fremgår, at for de fleste arter har vi formået at holde lagrene på et lavere niveau end vore konkurrenter, idet lagerandelen er lavere end produktionsandelen i 2010.

Danmarks procentvise andel af hhv. lager og produktion for udvalgte arter 2010

Figur 7: Danmarks andel af henholdsvis lager og produktion for 2010

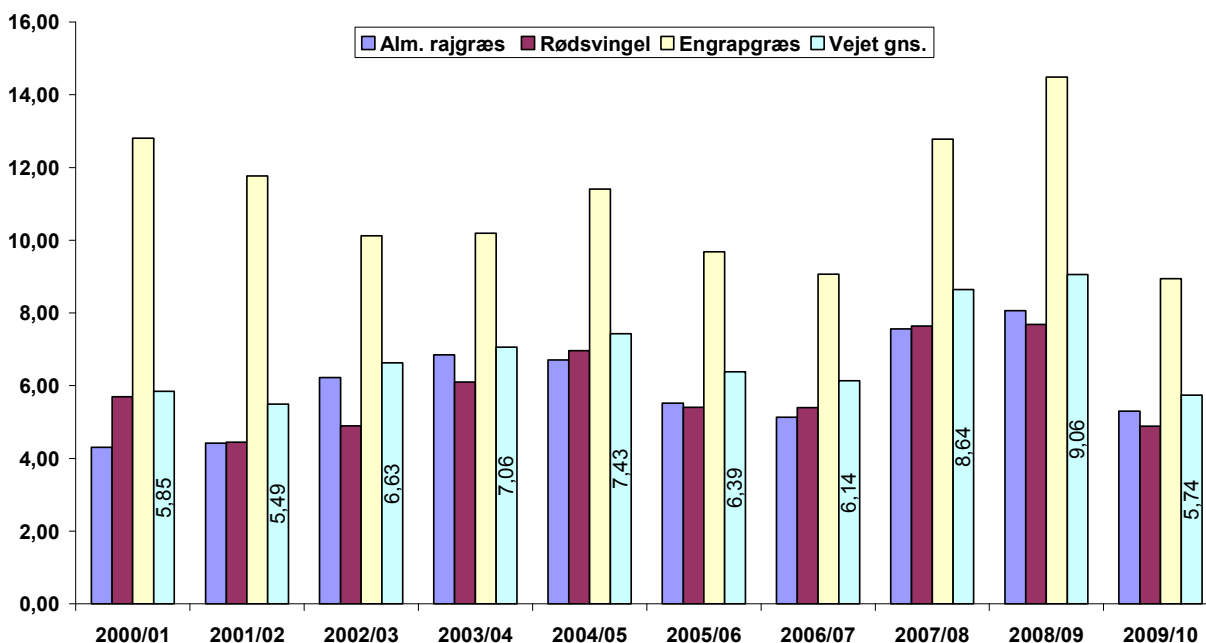
1.7 Afregningspris til avler

I figur 8 ses udviklingen i de gennemsnitlige afregningspriser til danske frøavlere² for høstårene 2000-2009. Totalt set blev den vægtede afregningspris for 2009 høståret på 5,74 kr. pr. kg. Det er et voldsomt fald fra 2008-høsten som til gengæld var det højeste nogensinde i løbende priser. Prisfaldet blev på 37 % fra 2008 til 2009 høståret. Alle arter undtagen rødkløver blev afregnet til et lavere kg-pris i 2009 i forhold til året før. Prisfaldet blev størst for hundegræs som faldt med 50 %, mens de store arter som alm.rajgræs, rødsvingel og engrapgræs faldt med henholdsvis 34 %, 36 % og 38 % - se udviklingen i figur 8.

² Bemærk, at seneste opgørelse gælder for høsten 2009, som er endelig afregnet i juni 2010. Bemærk også, at tallene er gennemsnitstal for hver enkelt art og er uden evt. bonus, lagerleje, transport eller lignende tillæg/fradrag.

Den enkelte avler modtager et á conto beløb svarende til ca. 75 % af slutaftregningen hvert år i december i høståret. Den endelige afregning kendes først i juni året efter høst, hvor restudbetalingen finder sted. I Brancheudvalget for Frø indsamles ultimo året afregningspriserne for foregående høstår, hvorefter en gennemsnitlig afregningspris på artsniveau offentliggøres på Frøsektionens årsmøde i januar (altså ca. 1½ år efter høst).

Afregningspris for alm.rajgræs, rødsvingel, engrapgræs og samlet vejjet pris 2000-2009 i kr. pr.kg

Figur 8: Den vægtede afregningspris til avleren i høstårene 2000 til 2009 samt udviklingen for de tre størstse arter

Det ser ud til, at afregningsprisen for høsten 2010 bliver væsentlig bedre, dog vides endnu ikke hvor meget.

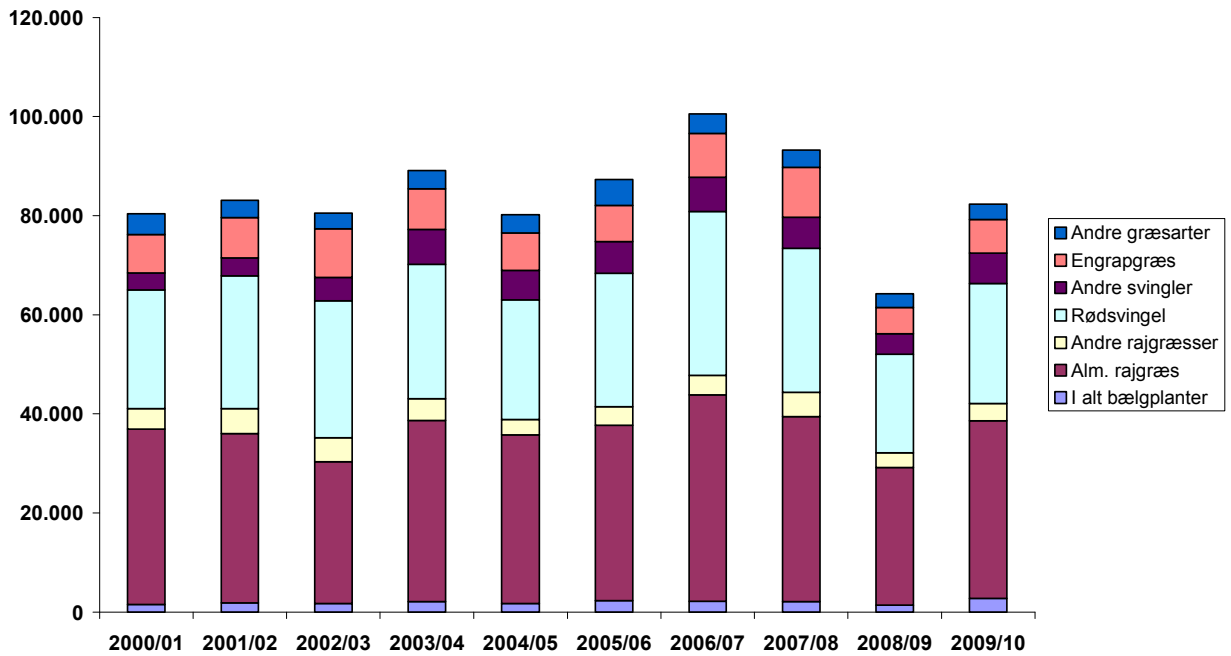
1.8 Danmarks eksport af kløver- og græsfrø

Eksporten i markedsåret 2009/10 blev på 82.466 tons mod 64.374 tons året før. Det var en pæn stigning på ca. 18.000 tons. Situationen i 2008/2009 var noget speciel som følge af den globale finanskris og den deraf følgende lille efterspørgsel. Markedsåret 2009/2010 viste sig altså noget bedre, men dog ikke imponerende i forhold til den store høst i 2009 - i figur 9 ses udviklingen 2000/01 til og med 2009/2010. Talmaterialet ligger i tabellerne 9 og 10.

Alm. rajgræs er som sædvanlig langt den vigtigste art med over 44 % af den eksporterede mængde, mens rødsvingel med 29 % er den næstvigtigste. Engrapgræsfrø udgør mængdemæssigt godt 8 % af eksporten. De tre arter alene udgør altså over 80 % af den eksporterede mængde fra Danmark.

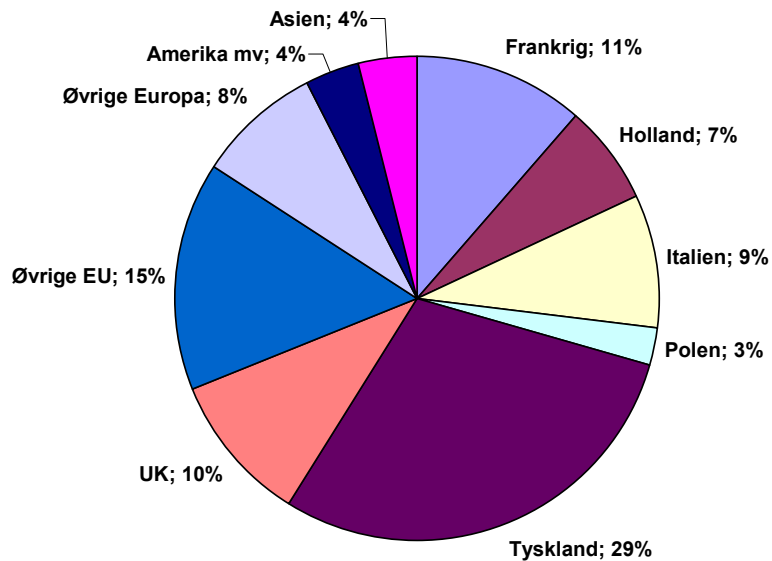
Figur 10 viser, hvor frøet eksporteres til. Tyskland er fortsat langt det vigtigste eksportmarked for dansk græs- og kløverfrø med 24.000 tons i markedsåret 2009/10. Tysklands andel alene udgør over 29 % af eksporten i 2009/10, hvilket er nogenlunde den sædvanlige andel af eksporten.

Dansk eksport af græs- og kløverfrø 2000/01 til 2009/2010 i tons

Figur 9: Danmarks eksport fordelt på vigtigste arter i perioden 2000/01 til 2009/2010 i tons

Eksport af græs- og kløverfrø fordelt på markeder 2009/2010 i mængde

Figur 10: Dansk eksport af græs- og kløverfrø til vigtigste markeder 2009/2010

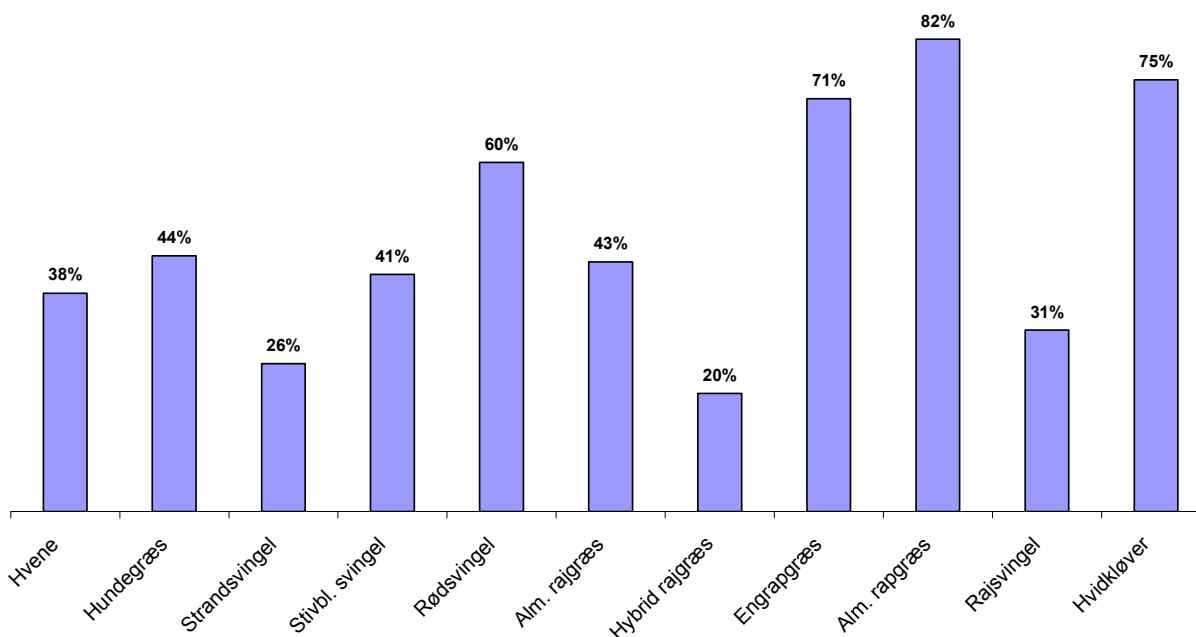
1.9 Produktionsudviklingen i EU-27³

Danmark stod i 2010 for ca. 34 % af græsfrøarealet i EU. Danmarks andel af EU arealet for udvalgte arter kan ses af figur 11.

På de større arter timote og italiensk rajgræs står Danmark svagt i billedet, men ellers står Danmark fortsat meget stærkt. Danmark havde i 2010 hele 75 % af hvidkløverarealet i EU, og vi står stærkt på blandt andre rødsvingel, alm. rajgræs og engrapgræs.

Det er værd at bemærke, at udbytteerne i Danmark oftest er højere end vore konkurrentlande, hvilket giver Danmark en større andel målt i tons. Vækstpotentialet for frøavl i Danmark er stort, men det kræver at frøavlerne kan anvende de samme hjælpemidler og har de samme rammebetingelser som i konkurrentlandene.

Danmarks andel af EU areal i procent for 2010 for udvalgte arter

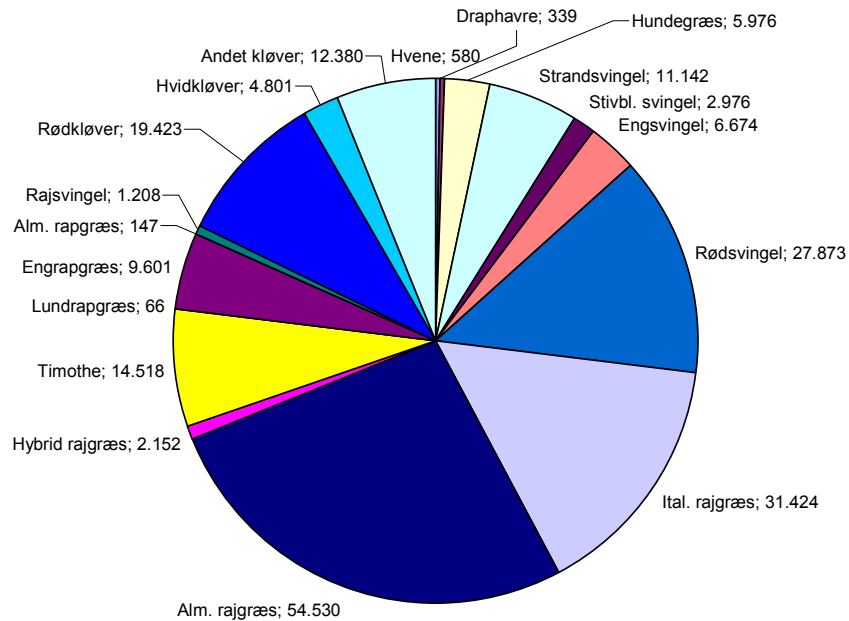

Figur 11: Dansk andel af arealet med vigtigste arter i EU

I figur 12 ses artsfordelingen og EU-arealet med græs- og kløverfrø. I 2010 oplevede EU et voldsomt fald på ca. 17 % i arealet med græs- og kløverfrøareal i EU fra 247.816 ha året før til 205.810 ha. Græsfrøarealet blev med 169.206 ha ca. 20 % lavere end sidste år. Årsagen er ganske enkelt, at lagrene var for store og afsætningen for lille.

³ Hermed forstås de 27 lande, som er medlemmer af EU

Artsfordeling i EU i 2010 - areal i ha

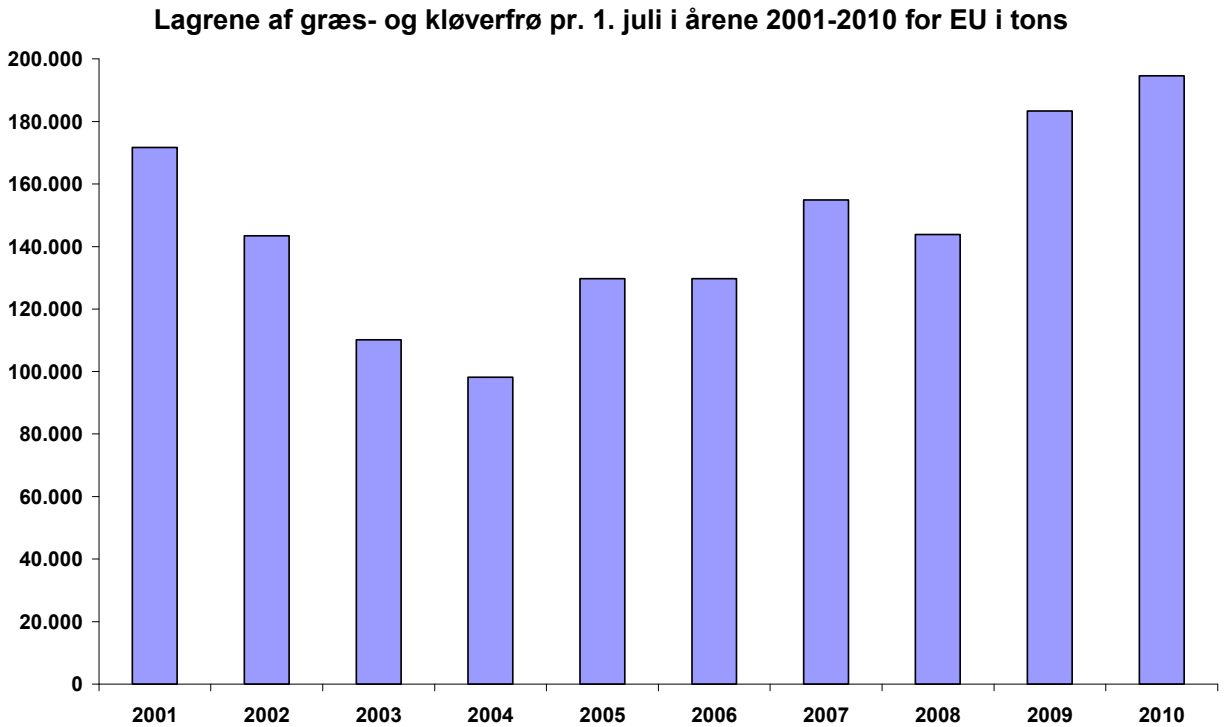

Figur 12: Fordelingen i EU af vigtigste arter i ha

Både areal og produktion i EU faldt meget kraftigt i 2010 sammenlignet med året før. Arealet med græsfrø faldt med 21 % fra ca. 213.000 til 169.000 som følge af de store lagre og den lille efterspørgsel. Arealet med kløverarterne steg med 5 % i forhold til året før fra ca. 35.000 til ca. 36.600 ha.

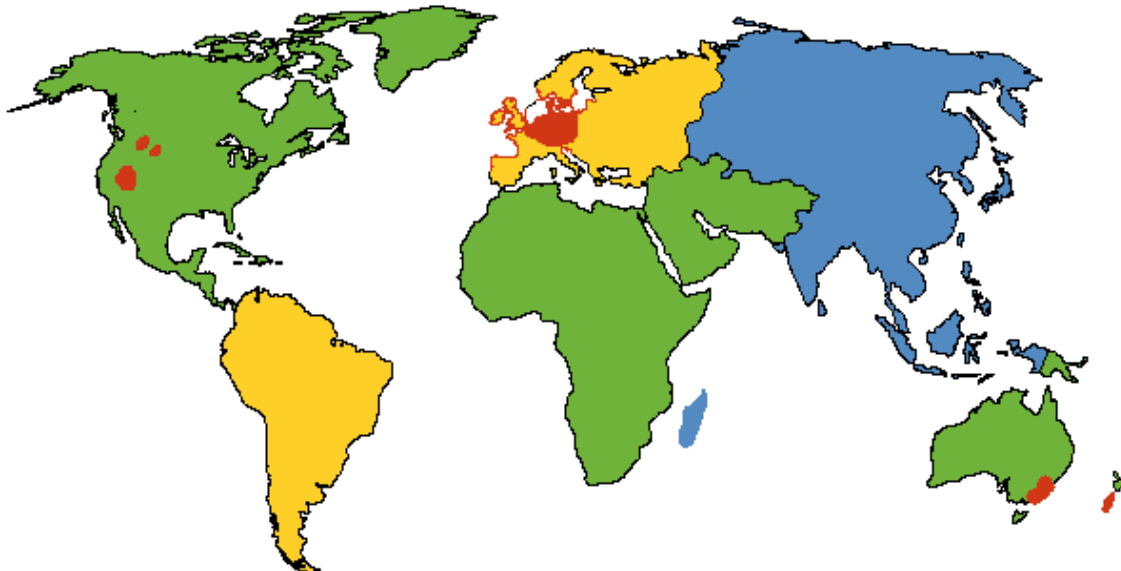
Produktionen faldt også - men kun med 12 % - da udbytterne blev over gennemsnittet. Græsfrøproduktionen blev i 2010 på 188.855 tons mod 215.798 tons året før. Udbyttet af hvid- og rødkløver blev ca. 8.200 tons mod 7.500 året før.

I tabel 14 ses EU's frølagre 2001-2010. Som det ses af tallene og af figur 13, var lagrene de største nogensinde i EU med hele 194.660 tons for de for Danmark betydende arter. Lageret af alm. rajgræs var lavere end året før, men ellers var lagrene betydeligt større end normalt. For arterne rødsvingel, hundegræs, strandsvingel, engsvingel og engrapgræs var de langt større end normalt.

Figur 13: EU's lagre med græs- og kløverfrø pr. 1. juli i årene 2001-2010

1.10 Dansk græsfrøavl i globalt perspektiv

Figur 14: Med rødt markeret er den geografiske placering af produktionen af tempererede græsser og kløverfrø tegnet ind. USA og EU er nogenlunde lige store, mens Canada, New Zealand, Australien samt Sydamerika også har betydende produktion.

USA er verdens største græsfrøproducent foran Danmark, mens Danmark er verdens største *eksportør* af tempererede græsser. Dette var også tilfældet i 2009-10 med USA på andenpladsen.

2 Arbejdet i ESA mod illegale aktiviteter på frømarkedet

ESA (European Seed Association) nedsatte i 2008 et udvalg under græsfrø-sektionen for at begrænse mængden af illegalt frø på markedet. Brancheudvalget for Frø fik formandsposten i udvalget, som desuden har repræsentanter fra de største aktører inden for frø i EU – herunder DLF-TRIFOLIUM, Eurograss, Barenbrug, RAGT, Limagrain, samt den italienske og den spanske frøhandlerforening.

Det er i branchen almindeligt kendt, at der foruden det legale marked også er en illegal del, som der selvsagt ikke findes statistikker for. Kilder i branchen anslår den illegale import (fra især USA hvad græsfrø angår) til 5.000 til 10.000 tons om året. Desuden er der svindel med pakninger/etiketter og lignende. Og så er der eksempelvis import af lucernefrø til Italien, som ikke angives som beregnet til udsåning, men alligevel ender på EU's marked som certificeret frø.

Det er ulovlige og uacceptable aktiviteter, som forstyrrer markedsbalancen i EU.

Udvalget har dels arbejdet med konkrete svindelsager, dels med generelle retningslinjer (Code of Conduct) for, hvordan frøfirmaer forventes at 'agere' på markedet (se mere: [Code of Conduct](#)).

I branchen er der en generel accept af, at udvalgets arbejde især drejer sig om det *præventive*. Arbejdet fortsættes i indeværende år.

3 Landbrugspolitiske forhold med relation til frø

Produktionen og omsætningen af frø er især på grund af frøets natur som reproduktivt materiale underkastet et omfattende EU-regelsæt. Hovedbestanddelene er markedsordningen for frø, handelsdirektiver samt sortslistedirektivet, EU's sortsbeskyttelse og lovgivningen omkring planteforædlerrettigheder.

EU-lovgivningen og implementeringen i Danmark på tilgrænsende områder påvirker også mark- og havefrøproduktionen. Det gælder f.eks. den fælles landbrugspolitik, GMO- og pesticidlovgivningen.

Siden 2007, hvor Kommissionen iværksatte en omfattende evaluering af EU's 12 handelsdirektiver, har Brancheudvalget for Frø samt internationale kontakter fulgt dette arbejde nøje. I slutningen af 2010 fremlagde Kommissionen 6 scenarier til en fremtidig frølov. Selve processen er meget omfattende, fordi de mange interesser skal inddrages. Et egentligt forslag til ny frølov fremlægges formentlig først i 2012, hvorefter både Europaparlamentet og Ministerrådet skal godkende en ny forordning.

I Danmark er det især miljølovgivningen og initiativet Grøn vækst, der giver frøsektoren udfordringer. Vores særlige position som verdens førende eksportland af græs- og kløverfrø, samt det absolut vigtigste eksportland af spinat til frø, freder på ingen måde branchen. Branchen har derfor konstant fokus på de rammebetingelser som frøsektoren lever under.

4 Forskning og forsøg

Brancheudvalget for Frøs 'Udvalg for Forskning og Forsøg' varetager frøbranchens interesser på mark- og havefrøområdet. Udvalget inviterer hvert år firma- og landøkonomiske konsulenter m.fl. til et fælles møde. Formålet er at få klarlagt, hvilke forsknings- og forsøgsområder branchen har størst aktuelt behov for.

Det væsentligste element i frøforskningen er Forskningsprogram Frøavl IV (2009-13) som støttes af Innovationsloven.

50 % af programmets omkostninger dækkes af Innovationsloven, mens branchen dækker 29,5 % og Aarhus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet selv dækker 20,5 %. Branchens bidrag ydes i overvejende grad ved direkte bidrag via Frøafgiftsfonden, men også gennem (indirekte) dokumenterede bidrag i form af projekt- og mødedeltagelse, frørensning, frø, observationer mv.

Det samlede budget for forskningsprogrammet i 5-års perioden er kr. 24,8 mio., hvoraf frøbranchens andel udgør kr. 7,3 mio.

Forskningsprogrammet gennemføres af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet under Århus Universitet. Programmet er opdelt i 5 delprojekter – 4 for markfrø og 1 for havefrø. Se [Frøafgiftsfonden](#), hvor der er links til de enkelte støtte projekter under punktet 'Tilskud til projekter'.

5 Administration, fonde m.m.

Brancheudvalget har i beretningsåret administreret Frøafgiftsfonden, Planteforædlingsfonden, Erstatningsfonden for Markfrø samt Søgård-Fonden. Brancheudvalget for Frø har siden 1. januar 1998 været sekretariat for Foreningen af Danske Havefrøgrossister. Fra 1. januar 2010 har Brancheudvalget for Frø desuden varetaget sekretariatet for Dansk Frøhandlerforening.

5.1 Frøafgiftsfonden

Brancheudvalget for Frø administrerer fonden og er i den forbindelse en såkaldt 'særlig myndighed'. Frøafgiftsfondens lovgrundlag kan findes i [Landbrugsstøtteleven](#).

Bestyrelsen består af 12 personer, heraf repræsenterer 8 erhvervet og 4 repræsenterer offentlige interesser.

I henhold til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris bekendtgørelse nr. 1 af 3. januar 2005 opkræves 2 promille i produktionsafgift for frø. Afgiften opkræves for græs-, kløver- og grøntsagsfrø, der avles her i landet på grundlag af det samlede afregningsbeløb, der kontraktmæssigt tilkommer frøavleren inden fradrag af omkostninger til tørring og rensning, men før tillæg af merværdiafgift.

I regnskabsåret 2010 havde Frøafgiftsfonden et afgiftsprovener på kr. 1,524 mio. i forhold til kr. 1,617 mio. året før. Hertil kom et tilskud fra Promilleafgiftsfonden på kr. 1,760 mio. På grundlag heraf og en overførsel fra foregående år samt en renteindtægt, havde Frøafgiftsfonden i alt ca. kr. 3 mio. til støtte til forsknings-, medfinansiering af EU programmer og rådgivningsaktiviteter.

Se www.froeafgiftsfonden.dk for detaljer om de anvendte bevillinger fra fonden i beretningsåret.

Der er overført et restbeløb på tkr. 335 til 2011 i forhold til en overførsel på kun tkr. 39 året før. Den store overførsel skyldtes at især havefrøsektoren indbetalte mere i afgift end forventet.

5.2 Planteforædlingsfonden

Brancheudvalget for Frø administrerer fonden og er i den forbindelse en såkaldt 'særlig myndighed'. Frøafgiftsfondens lovgrundlag kan findes i [Landbrugsstøtteleven](#).

Planteforædlingsfondens bestyrelse består af 3 personer. Bestyrelsen er sammensat af 2 repræsentanter for erhvervet og 1 for offentlige interesser.

I henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 303 af 29. april 1997 opkræves der en forædlerafgift ved salg af certificeret frø og handelsfrø af markfrøarter til forbrug her i landet. Afgiftspligten påhviler den registrerede virksomhed, idet enhver virksomhed, der erhvervsmæssigt sælger markfrø, skal anmeldes og registreres i Planteforædlingsfonden.

Forædlerafgifterne udgør følgende beløb:

1. For frø af græsmarksbælgplanter og græsser	1,25 kr./kg
2. For ubehandlet og slebet frø af bederoer til foderbrug	2,34 kr./kg
3. For frø af kålroe og turnips	6,24 kr./kg
4. For frø af lupin, vikke og andre grøntfoderplanter	0,17 kr./kg
5. For pilleret frø af bederoer til foderbrug	14,08 kr./unit á 100.000 stk. frø
6. For pilleret frø af kålroe	16,21 kr./unit á 100.000 stk. frø
7. For majs	2,34 kr./unit á 50.000 kerner

I regnskabsåret 2010 blev der indbetalt forædlerafgifter for i alt tkr. 9.228. Fondens midler fordeles pro rata til de respektive sortsejere. Se mere på fondens hjemmeside: www.planteforaedlingsfonden.dk

5.3 Erstatningsfonden for Markfrø

Brancheudvalget for Frø har siden 1993 varetaget administrationen af Erstatningsfonden for Markfrø.

Erstatningsfondens formål er at opkræve og udbetale erstatninger ved kvalitetsmangler i forbindelse med handel med frø og at administrere erstatningsreglerne for markfrø samt yde tilskud til projekter vedrørende markfrø. Fonden opkræver erstatninger fra virksomheder, som ifølge erstatningsreglerne er pligtige til at indbetale erstatningsbeløb til Fonden. I 2010 indbetaltes tkr. 1,2 i erstatninger til fonden. Der er desuden renteindtægter fra fondens grundkapital på tkr. 90. Efter kontrolhonorar til Plantedirektoratet og administration og revision, blev der tkr. 103 til evt. udlodning.

Fondens indtægter anvendes principielt til udbetaling af erstatningsbeløb til køberne af det erstatningspligtige frø, og endvidere kan der ydes tilskud til projekter vedrørende markfrø. I 2010 besluttede bestyrelsen at støtte et projekt på DJF om efterårsudlæg af frøgræs i renbestand for tkr. 43, samt et tilskud til Sortsundersøgelsen hos VFL for tkr. 25.

Erstatningsreglerne har tidligere været baseret på markfrøbekendtgørelsen, men da Plantedirektoratet ønskede erstatningsordningen privatiseret, besluttede De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug og Dansk Frøhandlerforening i slutningen af 1997 at videreføre ordningen på et privatretligt grundlag. I 1998 godkendte Civilrets-Direktoratet Erstatningsfondens nye fundats.

Erstatningsfondens bestyrelse består af 4 personer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af Landbrug & Fødevarer, Frøsektionen og 2 medlemmer af Dansk Frøhandlerforening. Brancheudvalget varetager sekretariatet, og Brancheudvalgets sekretariatschef er udpeget som sekretær for fonden.

5.4 Søgård-fonden

Kirsten og Sigurd Andersen oprettede i 1995 af egne midler Søgård-fonden til støtte for Folkekirkens Nødhjælp og dansk frøproduktion. Fonden reguleres af vedtægterne og styres af bestyrelsen. Brancheudvalget for Frø har siden 2001 vederlagsfrit varetaget administrationen af Søgård-fonden.

Udlodninger fra fonden gives til forsøg med græsser eller kløver, publikation af resultater, rejseomkostninger og deltagergebyr til kongresser indenfor frøproduktion samt til Folkekirkens Nødhjælp.

Der er i beretningsåret udloddet kr. 125.100,- til ansøgninger inden for frø, samt 6.545,- til Folkekirkens Nødhjælp.

6 Brancheudvalgets ledelse og sekretariat.

I henhold til Brancheudvalget for Frøs vedtægter går formandsposten på skift mellem en repræsentant for henholdsvis handel og produktion for ét år ad gangen. I 2010 var gård-ejer Thor Gunnar Kofoed formand og direktør Anders Mondrup næstformand.

På Brancheudvalgets hjemmeside: www.brancheudvalgetforfroe.dk kan sammensætning ses.

Brancheudvalget har 3 **medlemmer** og 9 **repræsentanter**:

Forening/organisation	Antal repræsentanter
Landbrug & Fødevarer, <i>Frøsektionen</i>	4
Dansk Frøhandlerforening	4
Foreningen af Danske Havefrøgrossister	1

Under Brancheudvalget er der nedsat et udvalg for forskning og forsøg, som udarbejder oplæg og indstilling til Brancheudvalget med henblik på den overordnede koordinering og planlægning af forskning og forsøg indenfor frøproduktion. Udvalget er sammensat af Brancheudvalgets formandskab samt ét medlem fra hhv. Landbrug & Fødevarer, *Frøsektionen*, Foreningen af Danske Havefrøgrossister, Dansk Frøhandlerforening og DLF-TRIFOLIUM. Landbrug & Fødevarer, *Frøsektionen*, besætter formandsposten i udvalget, med mindre udvalget i fuld enighed bestemmer andet.

Brancheudvalget har aftale om sekretariatsbetjening i Landbrug & Fødevarers (L&F) Forenings- og Udviklingservice.

Se mere på: [Landbrug & Fødevarer](#)

Brancheudvalget for Frøs opgaver blev i beretningsåret varetaget af chefkonsulent Nils Elmegaard, konsulent Lars Magnus Lund Christensen, sekretær Inge Pedersen, mens Birgitte Newton og Jens Kramer tog sig af bogføring mv.

7 Bilag.

Bilag (tabeller 1-14) de følgende sider:

Datasæt med arealer, produktion, lager, import- og eksport, mv. for Danmark, EU og for verden.

Tabel 1

Danmarks areal med græsmarksbælgplanter og græsfrø, ha.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	435	387	478	464	361	432	424	467	381	602	443
Hvidkløver	3.718	3.406	3.743	3.853	4.800	5.727	4.932	3.903	4.077	3.585	4.174
Lucerne	2	0	6	0	0	0	0	0	5	3	2
Alsikekløver	0	6	6	0	0	6	0	0	7	0	3
Humlesneglebælg	2	13	50	69	97	115	98	87	84	88	70
Bælgplantefrø i alt	4.157	3.812	4.283	4.386	5.258	6.280	5.454	4.457	4.554	4.278	4.692
Alm. rajgræs	27.003	25.638	35.262	36.786	36.380	37.553	30.349	29.061	34.530	23.541	31.610
Ital.rajgræs	1.970	1.596	2.251	2.636	2.573	2.276	1.647	1.496	1.458	1.310	1.921
Hybrid rajgræs	373	246	673	1.050	1.437	1.406	1.313	1.007	828	439	877
Timothe	644	889	871	841	721	631	473	321	247	195	583
Knoldrottehale	9	6	10	15	20	17	11	16	6	4	11
Hundegræs	2.923	3.619	3.812	3.545	2.463	2.049	3.165	4.571	5.312	2.642	3.410
Engsvingel	1.596	1.144	927	775	984	1.071	1.093	1.150	936	336	1.001
Rødsvingel	29.676	16.073	21.490	23.593	25.670	26.087	21.016	16.449	21.129	16.818	21.800
Stivbl. svingel	1.906	1.049	662	909	1.036	1.285	1.222	1.039	1.302	1.220	1.163
Strandsvingel	2.123	2.408	2.871	3.371	2.680	2.872	3.928	5.201	6.167	2.845	3.447
Rajsvingel	222	123	77	160	263	512	970	869	735	379	431
Hvene	151	210	169	184	197	124	178	143	137	219	171
Alm. rapgræs	400	396	263	308	244	264	200	119	67	120	238
Engrapgræs	9.629	11.136	10.106	9.369	10.166	10.398	8.503	5.959	6.949	6.853	8.907
Græsfrø ialt	78.624	64.533	79.444	83.542	84.834	86.551	74.071	67.402	79.803	56.921	75.572
Total	82.781	68.345	83.727	87.928	90.092	92.831	79.524	71.859	84.357	61.199	80.264

Brancheudvalget for Frø

* Foreløbige tal

Tabel 2

Danmarks areal med havefrø og andet markfrø til certificering, ha.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Gennemsnit sidste 10 år
Spinat	3.672	3.403	3.958	3.666	4.316	5.654	5.871	5.810	5.808	3.647	4.581
Andet havefrø	758	789	818	1.169	1.159	915	1.004	680	744	759	880
I alt	4.430	4.192	4.776	4.835	5.475	6.569	6.875	6.490	6.552	4.406	5.460
Markært	8.671	8.952	6.623	5.634	4.541	3.050	1.479	1.207	2.145	2.318	4.462
Hestebønne	291	445	256	172	294	342	63	61	147	260	233
Lupin	98	460	625	647	188	77	128	151	108	203	269
Vikke	-	-	-	25	-	12	7	-	-	30	8
Roer	136	63	96	79	106	100	60	65	60	-	85
Vårraps	78	84	64	59	47	227	78	35	43	160	88
Vinterraps	372	489	713	737	376	78	280	382	315	158	390
Gul sennep	8	33	27	56	22	11	75	145	131	215	72
Olieræddike										161	161
Andre foderplanter	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1
I alt	10.150	10.605	8.462	7.443	5.586	3.903	2.176	2.048	2.948	3.506	5.683
Total	14.580	14.797	13.238	12.278	11.061	10.472	9.051	8.538	9.500	7.912	11.143
Branchevalget for Flø											

Tablel 3

Danmarks høstudbytte af græsmarksbælgplanter og græsfrø, tons

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	86	107	124	79	119	105	56	180	137	189	118
Hvidkløver	1.825	1.311	1.596	1.113	2.291	2.806	928	1.760	2.180	1.978	1.779
Humlesneglebælg	1	3	59	64	108	98	73	106	65	90	67
Bælgplantefrø i alt	1.912	1.421	1.779	1.256	2.518	3.012	1.057	2.046	2.382	2.257	1.964
Alm. rajgræs	30.731	27.490	41.495	42.840	42.423	50.403	31.199	32.488	39.653	30.486	36.921
Ital.rajgræs	2.694	1.909	2.904	3.067	3.494	3.377	1.918	1.755	2.111	1.856	2.509
Hybrid rajgræs	466	262	795	1.406	1.716	2.074	1.262	891	896	547	1.032
Timothe	329	401	524	319	319	190	182	111	137	82	259
Knoldrottehale	7	3	7	6	10	5	3	11	3	2	6
Hundegræs	2.898	2.889	4.403	3.160	2.832	2.451	3.040	4.967	6.664	3.116	3.642
Engsvingel	1.448	846	803	307	1.043	1.086	844	1.204	826	303	871
Rødsvingel	34.977	17.259	25.278	23.785	39.369	33.830	23.143	25.624	33.668	26.955	28.389
Stivbl.svingel	1.676	973	697	883	1.086	1.209	830	1.027	1.356	1.046	1.078
Strandsvingel	2.798	2.622	4.431	3.468	3.476	3.937	4.911	5.899	8.357	4.275	4.417
Rajsvingel	212	82	87	145	293	681	838	665	626	391	402
Hvene	77	80	89	48	70	52	60	50	47	91	66
Alm.rapgræs	342	296	235	169	258	210	94	117	65	107	189
Engrapgræs	8.212	8.709	8.228	7.333	10.509	10.123	7.120	5.346	7.763	6.547	7.989
Græsfrø ialt	86.867	63.821	89.976	86.936	106.898	109.631	75.447	80.156	102.172	75.804	87.771
Total	88.779	65.242	91.755	88.192	109.416	112.643	76.505	82.202	104.554	78.061	89.735

Brancheudvalget for Flø

* Foreløbige tal

Tabel 4											
Dansk gennemsnitsudbytte af græs- og bælgplantefrø, kg pr. ha.											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	Gennemsnit sidste 10 år
Alm. rajgræs	1.138	1.072	1.177	1.165	1.166	1.342	1.028	1.118	1.148	1.295	1.165
Ital.rajgræs	1.368	1.196	1.290	1.164	1.358	1.484	1.165	1.173	1.448	1.417	1.306
Hybrid rajgræs	1.250	1.065	1.181	1.339	1.194	1.475	962	885	1.082	1.247	1.168
Timothe	511	451	602	379	442	301	386	346	555	423	440
Knoldrottehale	778	500	700	392	493	294	311	713	561	379	512
Hundegræs	992	798	1.155	891	1.150	1.196	961	1.087	1.254	1.180	1.066
Engsvingel	907	740	866	396	1.060	1.014	772	1.047	882	901	859
Rødsvingel	1.179	1.074	1.176	1.008	1.534	1.297	1.101	1.558	1.593	1.603	1.312
Stivbl.svingel	879	928	1.053	971	1.048	941	679	988	1.042	857	939
Strandsvingel	1.318	1.089	1.543	1.029	1.297	1.371	1.250	1.134	1.355	1.503	1.289
Rajsvingel	956	667	1.130	906	1.114	1.330	864	765	852	1.032	962
Hvene	510	381	527	261	355	419	338	350	344	417	390
Alm.rapgræs	854	747	894	549	1.057	795	468	983	970	892	821
Engrapgræs	853	782	814	783	1.034	974	837	897	1.117	955	905
Rødkløver	198	276	259	170	330	243	133	385	360	315	267
Hvidkløver	491	385	426	289	477	490	188	451	535	552	428
Humlesneglebælg	600	231	1.180	928	1.113	853	747	1.218	773	1.023	867
Brancheudvalget for F10											
* Foreløbige tal											

Table 5

Forbrug i Danmark græs- og bælglplantefrø, tons

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	Gennemsnit sidste 10 år
Alm. rajgræs	3.250	3.334	3.038	3.090	2.979	2.973	3.107	2.886	2.535	3.029	3.022
Ital.rajgræs	1.644	1.319	1.146	903	613	470	440	384	343	426	769
Hybrid rajgræs	76	162	223	276	241	226	188	166	148	164	187
Timothe	122	94	87	106	114	118	125	123	123	144	116
Hundegræs	8	7	7	9	7	9	7	6	8	9	8
Engsvingel	105	74	67	82	84	74	89	84	84	102	85
Rødsvingel	928	929	1.041	1.132	1.166	1.199	1.272	1.160	1.026	1.074	1.093
Stivbl.svingel	19	22	21	24	32	30	38	42	35	34	30
Strandsvingel	1	1	1	1	5	21	30	47	45	97	25
Rajsvingel	5	0	5	22	90	178	285	339	383	529	184
Hvene	13	13	15	14	16	18	22	17	16	16	16
Alm.rapgræs	33	14	13	16	13	14	5	11	9	10	14
Engrapgræs	396	364	348	414	409	451	459	451	396	337	403
Græsser ialt	6.600	6.333	6.012	6.089	5.769	5.782	6.067	5.716	5.151	5.971	5.949
Rødkløver	73	100	115	103	100	101	88	76	84	105	95
Hvidkløver	457	440	391	424	346	341	359	355	295	342	375
Lucerne	54	64	75	53	41	40	61	55	105	90	64
Bælglplantefrø i alt	584	604	581	580	487	482	508	486	484	537	533
Total	7.184	6.937	6.593	6.669	6.256	6.264	6.575	6.202	5.635	6.508	6.482

Brancheudvalget for Frø

Udviklingen i arealet med økologisk græs- og kløverfrø, ha.											Tabel 6
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	206	246	258	209	184	258	201	346	268	439	261
Hvidkløver	327	554	465	497	631	879	308	521	542	897	562
Bælgplantefrø i alt	537	813	728	706	815	1.137	509	867	810	1.335	826
Alm. rajgræs	1.086	1.201	1.791	1.745	1.274	1.209	922	822	1.118	1.309	1.248
Ital. rajgræs	107	39	41	85	149	160	79	41	30	24	75
Hybrid rajgræs	9	69	133	132	169	136	60	54	48	32	84
Timothe	61	137	143	150	187	256	233	138	138	88	153
Hundegræs	7	7	31	-	41	70	97	79	132	77	54
Engsvingel	42	68	52	42	48	48	102	56	93	103	65
Rødsvingel	37	45	65	48	37	27	28	47	71	75	48
Strandsvingel	-	-	-	12	5	24	24	43	10	65	18
Rajsvingel	-	-	-	15	60	79	140	142	130	135	70
Engrapgræs	38	31	23	61	38	13	8	-	6	0	22
Alm. rapgræs	-	19	-	7	34	27	-	-	0	0	9
Græsser i alt	1.387	1.616	2.279	2.297	2.042	2.049	1.692	1.421	1.775	1.909	1.847
Totalt	1.924	2.429	3.006	3.003	2.857	3.185	2.201	2.288	2.585	3.245	2.672
Branchevalget for Frø											
* Foreløbige tal											

Udviklingen i de danske frølagre pr. 1. juli											Tabel 7
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	298	128	98	73	74	42	79	181	456	207	164
Hvidkløver	1.174	1.000	625	374	154	558	1.813	906	1.495	1.527	963
Alsike	12	19	81	30	7	0	7	2	29	5	19
Humlesneglebælg	105	71	12	3	11	30	35	13	24	30	33
Ialt bælglplanter	1.589	1.218	816	480	246	630	1.935	1.102	2.004	1.769	1.179
Alm. rajgræs	16.748	9.302	6.544	7.978	13.342	18.332	24.552	16.541	21.017	24.228	15.858
Ital.rajgræs	6.130	4.188	2.333	1.347	2.013	3.005	3.466	1.844	2.125	2.438	2.889
Hybrid rajgræs	2.861	1.785	576	194	350	958	1.754	2.399	2.470	1.877	1.522
Timothe	82	142	211	228	173	136	82	125	593	380	215
Knoldrottehale	20	17	1	1	1	8	5	3	14	10	8
Hundegræs	1.140	1.012	1.177	2.567	2.023	740	275	509	3.407	7.499	2.035
Engsvingel	690	1.132	610	134	80	252	448	425	1.155	1.374	630
Rødsvingel	13.617	16.231	6.953	4.539	4.035	15.497	15.237	8.384	14.460	22.515	12.147
Stivbl.svingel	1.052	1.518	573	88	152	309	144	73	476	1.077	546
Strandsvingel	506	1.017	1.332	821	771	742	504	1.184	4.389	7.577	1.884
Rajsvingel	51	127	29	5	24	65	354	654	791	760	286
Hvene	43	57	48	80	44	38	40	68	103	116	64
Alm.rapgræs	49	185	163	54	29	64	36	41	130	31	78
Engrapgræs	1.002	2.341	2.451	1.588	1.373	2.933	3.972	2.616	4.204	4.898	2.738
Ialt græsser	43.991	39.054	23.001	19.624	24.410	43.079	50.872	34.867	55.334	74.780	40.901
Total	45.580	40.272	23.817	20.104	24.656	43.709	52.807	35.969	57.338	76.549	42.080
Brancheudvalget for F rø											

Tabel 8

Udviklingen i priser til danske avlere for græs- og bælglplantefrø, kr. pr. kg

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	12,77	17,09	22,80	24,04	23,96	21,68	24,02	32,15	34,88	35,13	24,85
Hvidkløver	14,43	15,09	19,01	20,93	26,21	23,69	19,53	28,32	26,65	17,78	21,16
Humlesneglebælg	9,35	19,08	20,49	10,64	12,79	10,62	12,99	15,98	14,23	12,10	13,83
Alm. rajgræs	4,31	4,42	6,22	6,85	6,71	5,52	5,13	7,56	8,06	5,30	6,01
Ital.rajgræs	3,85	4,23	5,42	6,51	6,52	4,90	4,63	6,55	7,40	5,00	5,50
Hybrid rajgræs	3,50	4,28	6,05	7,52	8,14	6,17	5,68	8,09	8,35	5,68	6,35
Timothe	6,71	7,00	7,53	8,12	8,83	9,27	9,16	14,63	13,81	11,83	9,69
Knoldrottehale	14,00	14,04	15,84	17,62	23,79	26,02	27,36	30,15	23,96	21,78	21,46
Hundegræs	6,02	5,95	6,46	5,08	5,50	6,34	7,81	11,00	10,50	5,21	6,99
Engsvingel	6,63	6,12	6,42	7,21	8,53	8,83	8,12	10,29	9,26	6,37	7,78
Rødsvingel	5,69	4,45	4,89	6,10	6,96	5,41	5,40	7,64	7,68	4,89	5,91
Stivbl.svingel	6,07	4,82	4,77	6,00	8,09	7,15	6,89	10,30	11,00	7,01	7,21
Strandsvingel	5,89	5,09	4,94	5,17	6,10	6,36	6,73	8,82	7,90	4,53	6,15
Rajsvingel	7,68	7,16	7,85	6,85	7,52	6,71	6,54	9,10	10,05	6,97	7,64
Alm.rapgræs	11,48	10,91	9,63	9,49	10,42	9,75	10,94	14,53	14,94	11,85	11,39
Engrapgræs	12,81	11,77	10,12	10,19	11,41	9,68	9,07	12,78	14,49	8,94	11,13
Hvene	15,85	17,68	19,68	18,33	24,26	21,29	21,15	25,55	27,06	22,84	21,37
Vejet gns.	5,85	5,49	6,63	7,06	7,43	6,39	6,14	8,64	9,06	5,74	

Brancheudvalget for Frø - årlig indberetning af afregning. Tallene er uden evt. bonus, lagerleje, transport o.lign.

Tabel 9

Danmarks eksport af græs- og græsmarksbælgplantefrø fordelt på arter, tons

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	185	131	54	162	113	164	156	182	139	413	170
Hvickløver	1.191	1.555	1.251	1.529	1.222	1.551	1.310	1.636	1.121	1.966	1.433
Andre bælgplanter*	31	6	8	33	22	52	67	25	57	153	45
Lucerne	41	113	345	312	301	426	530	147	85	198	250
Sneglebælg	88	76	93	88	55	90	96	94			85
I alt bælgplanter	1.536	1.881	1.751	2.125	1.713	2.283	2.160	2.084	1.402	2.730	1.966
Alm. rajgræs	35.372	34.127	28.576	36.533	34.058	35.441	41.670	37.364	27.791	35.881	34.681
Ital. rajgræs	3.529	3.701	3.471	3.484	2.178	2.667	3.146	4.238	2.043	2.292	3.075
Hybrid rajgræs	645	1.377	1.357	898	902	1.072	820	670	944	1.229	992
Timothe	208	126	209	389	415	400	751	597	415	644	415
Hundegræs	3.701	3.036	2.621	2.901	3.009	4.515	2.890	2.672	2.323	2.334	3.000
Engsvingel	938	943	1.046	1.254	437	875	605	598	328	524	755
Rødsvingel	23.958	26.773	27.668	27.139	24.176	26.893	33.052	29.047	19.871	24.196	26.277
Stivbl. svingel	787	672	1.460	1.269	1.247	1.162	1.341	1.046	677	724	1.039
Strandsvingel	1.588	1.970	2.014	4.427	4.123	4.194	4.581	4.416	2.897	4.575	3.478
Rajsvingel	72	68	192	107	136	169	374	262	222	303	190
Hvene	86	71	72	62	66	87	73	85			75
Alm. rapgræs	213	218	249	295	198	202	240	82	37	144	188
Engrapgræs	7.781	8.101	9.828	8.241	7.560	7.311	8.853	10.078	5.283	6.749	7.979
Andre græsser**							63	88	140	142	108
I alt græsser	78.884	81.190	78.771	87.011	78.509	84.990	98.464	91.242	62.972	79.737	82.177
Total	80.420	83.071	80.522	89.136	80.222	87.273	100.623	93.326	64.374	82.466	84.143

Branchevalget for Frø

* Fra 2008/09 inklusiv Sneglebælg

** Fra 2008/09 inklusiv Hvene

Tabel 10

Danmarks eksport af græs- og plantefrø fordelt på lande, tons

Land	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	Gennemsnit sidste 10 år
	Belgien/Lux.	1.437	1.542	1.645	1.843	1.342	1.069	1.421	2.020	927	916
Finland	2.180	1.702	1.327	1.591	1.642	1.561	1.584	2.104	1.138	1.130	1.596
Frankrig	11.083	11.379	11.737	13.672	11.893	10.184	10.888	11.210	8.227	9.357	10.963
Holland	7.581	7.697	7.638	9.459	6.780	7.097	6.186	9.383	7.600	5.537	7.496
Irland	812	1.282	1.590	1.319	1.596	1.170	2.217	1.743	1.111	1.680	1.452
Italien	4.944	5.849	5.387	5.460	5.645	5.728	6.515	5.230	3.668	7.162	5.559
Litauen	330	303	418	679	766	1.237	1.816	1.078	390	516	753
Polen	1.831	1.854	943	1.670	1.887	1.831	1.968	2.600	1.422	2.122	1.813
Portugal	573	308	663	577	469	629	700	548	389	336	519
Rumænien	54	200	548	586	454	608	978	570	399	805	520
Slovenien	120	186	247	474	264	331	750	793	244	439	385
Spanien	2.229	2.781	2.553	2.405	2.311	2.122	1.766	1.694	901	1.184	1.995
Sverige	2.407	2.177	2.465	2.365	2.312	1.925	2.139	2.231	1.487	1.298	2.081
Tjekkiet	787	852	1.006	1.066	1.031	1.502	1.672	1.509	474	1.067	1.097
Tyskland	24.105	24.469	23.709	24.890	22.836	27.543	31.639	24.139	18.946	24.014	24.629
UK	5.644	8.286	7.796	8.405	7.532	8.241	8.385	7.871	6.267	8.260	7.669
Ungarn	486	576	698	902	990	1.074	1.059	1.138	716	851	849
Østrig	1.822	1.802	2.048	2.359	1.899	1.269	1.724	2.230	1.566	1.366	1.809
Andre EU-lande	591	645	532	722	925	1.157	1.575	1.802	671	909	953
EU-27 I ALT	69.016	73.888	72.948	80.443	72.574	76.279	84.981	79.894	56.543	68.949	73.551
- heraf EU-15	65.061	69.475	68.754	74.562	66.464	68.746	75.413	70.828	52.496	62.435	67.423
- heraf EU-12	3.954	4.413	4.194	5.882	6.111	7.533	9.569	9.067	4.047	6.514	6.128
Norden	686	841	981	957	681	688	789	903	684	459	767
Øvrige Europa	2.939	3.446	3.580	4.095	4.623	5.334	6.486	7.196	4.076	6.793	4.857
Nordamerika	4.471	2.286	870	1.026	748	2.093	4.516	2.482	1.291	1.919	2.170
Sydamerika	1.636	509	286	800	692	917	874	553	203	542	701
Asien	1.520	1.902	1.574	1.563	666	1.436	2.233	1.498	1.080	3.258	1.673
3. lande i alt	11.404	9.186	7.574	8.688	7.645	10.996	15.642	13.432	7.831	13.517	10.591
TOTALT	80.419	83.074	80.522	89.131	80.220	87.275	100.623	93.326	64.374	82.466	84.143
Branchevalget for Frø											

Table 11

Arealet med græs- og kløverfrø i EU-27, ha.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	Foreløbig	Gennemsnit sidste 10 år
Hvene	918	822	673	774	729	600	728	642	652	580	580	712
Draphavre	704	515	280	177	175	252	279	378	377	339	339	348
Hundegræs	8.574	8.002	7.554	7.398	7.050	7.459	9.799	11.608	11.392	5.976	5.976	8.481
Strandsvingel	8.501	9.226	10.299	10.775	10.610	11.202	13.499	15.087	16.614	11.142	11.142	11.696
Stivbl. svingel	5.127	3.583	1.756	2.315	3.018	3.629	3.313	3.373	3.090	2.976	2.976	3.218
Engsvingel	11.537	10.278	9.194	8.516	10.024	12.278	13.576	12.720	9.445	6.674	6.674	10.424
Rødsvingel	50.799	32.155	33.383	34.632	40.634	43.330	37.386	29.721	32.287	27.873	27.873	36.220
Ital. rajgræs	27.380	25.955	33.643	44.255	45.070	40.158	34.959	30.202	37.937	31.424	31.424	35.098
Alm. rajgræs	68.914	56.797	73.433	84.929	88.808	89.511	74.819	59.209	68.803	54.530	54.530	71.975
Hybrid rajgræs	2.088	1.663	2.535	3.810	5.632	6.139	5.945	4.627	4.043	2.152	2.152	3.863
Timothe	18.156	19.053	17.649	16.690	16.244	19.513	18.708	18.489	16.215	14.518	14.518	17.524
Lundrapgræs	94	115	104	125	112	109	104	28	42	66	66	90
Engrapgræs	13.289	15.234	14.222	13.164	13.747	13.652	11.945	8.409	9.249	9.601	9.601	12.251
Alm. rapgræs	410	416	263	308	244	269	206	254	73	147	147	259
Rajsvingel	1.651	933	624	1.053	1.959	3.189	4.197	3.718	2.652	1.208	1.208	2.118
Græsser ialt	218.142	184.747	205.612	228.921	244.056	251.290	229.463	198.465	212.871	169.206	169.206	214.277
Rødkløver	20.252	11.352	10.735	13.031	14.758	18.496	21.183	16.497	18.622	19.423	19.423	16.435
Hvidkløver	5.104	4.545	4.778	5.042	6.263	7.464	6.436	5.699	4.950	4.801	4.801	5.508
Andet kløver	8.722	8.260	9.449	12.262	14.469	7.326	8.210	8.365	11.373	12.380	12.380	10.082
Kløver i alt	34.078	24.157	24.962	30.335	35.490	33.286	35.829	30.561	34.945	36.604	36.604	32.025
Total	252.220	208.904	230.574	259.256	279.546	284.576	265.292	229.026	247.816	205.810	205.810	246.302
Brancheudvalget for F10												

Tabel 12

EU - frøgræsarealet, fordelt på medlemslande, ha.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Foreløbig 2010*	Andel af EU-prod.	Gennemsnit sidste 10 år
Belgien	3.268	2.525	3.293	3.926	4.001	3.537	3.521	2.798	3.396	2.620	1,5	2.741
Tyskland	28.139	25.985	27.472	33.206	35.331	33.733	32.095	27.825	28.869	25.463	15,0	24.845
Frankrig	22.199	17.125	18.197	22.462	25.441	24.169	21.312	16.960	16.939	12.318	7,3	16.429
Italien	3.127	2.823	2.863	4.427	4.443	3.406	3.298	3.354	4.467	4.283	2,5	3.041
Holland	19.982	17.495	21.220	25.021	26.993	25.392	19.325	15.361	17.249	12.494	7,4	16.713
Luxembourg	595	566	565	777	804	617	612	502	573	257	0,2	489
Irland	24	0	25	45	43	23	0	0	0	0	0,0	13
UK	6.226	5.841	6.386	6.027	5.877	5.926	5.916	5.250	5.374	5.207	3,1	4.836
Danmark	78.624	64.533	79.444	83.542	84.834	86.523	74.388	68.294	79.803	57.006	33,7	63.088
Spanien	3.769	2.076	3.763	3.409	1.673	4.748	4.582	4.525	4.146	3.298	1,9	2.999
Østrig	357	424	459	459	523	450	544	500	491	456	0,3	389
Sverige	8.240	9.177	8.932	9.153	8.896	10.061	8.940	9.225	9.340	9.567	5,7	7.628
Finland	8.943	9.511	8.964	7.415	6.892	8.328	8.720	8.854	8.477	8.140	4,8	7.021
EU-15 i alt	183.493	158.081	181.583	199.869	205.751	206.913	183.253	163.448	179.124	141.109	83,4	150.233
Estland	348	626	656	701	953	1.217	1.187	945	708	672	0,4	668
Lettland	1.214	1.131	1.045	820	1.087	1.162	1.440	1.766	1.363	1.228	0,7	1.021
Litauen	456	581	538	996	2.062	2.826	3.368	3.611	2.575	1.565	0,9	1.548
Polen	9.041	5.607	5.780	7.856	10.354	14.446	13.492	7.260	11.590	11.385	6,7	8.068
Rumænien							567	663	0	1.157	0,7	
Slovakiet	932	1.016	848	1.185	1.574	2.005	1.429	1.174	1.013	457	0,3	970
Tjekkiet	14.718	11.372	10.458	13.750	15.901	17.080	19.702	16.754	14.457	10.149	6,0	12.030
Ungarn	7.745	6.100	4.549	3.642	6.306	4.765	4.787	2.938	2.062	1.482	0,9	3.698
EU-12 i alt	34.649	26.666	24.029	29.052	38.305	43.570	46.048	35.111	33.768	28.095	16,6	28.277
EU-27 i alt	218.142	184.747	205.612	228.921	244.056	250.483	229.301	198.559	212.892	169.204	100,0	178.510
Brancheudvalget												

Tabel 13

EU - produktionen af græsfrø, fordelt på medlemslande, tons

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Andel af EU-prod.	Gennemsnit sidste 10 år
Belgien	3.975	2.895	4.387	4.550	4.596	3.661	4.363	3.912	4.330	3.644	1,9	4.031
Tyskland	25.909	20.771	22.913	31.755	30.561	30.392	23.590	19.661	28.706	23.380	12,4	25.764
Frankrig	20.204	19.817	20.750	26.821	25.898	23.014	15.810	16.152	22.575	16.432	8,7	20.747
Italien	5.339	5.156	4.571	6.743	6.518	4.734	6.422	5.343	5.010	7.687	4,1	5.752
Holland	25.971	23.385	34.900	36.471	36.963	34.865	20.101	20.808	18.163	15.309	8,1	26.694
Luxembourg	700	570	641	1.204	702	801	624	595	1.104	223	0,1	716
Irland	20	0	24	40	94	52	52	0	0	0	0,0	28
UK	6.658	6.355	7.512	6.405	6.145	6.982	10.915	6.582	5.476	9.726	5,1	7.276
Danmark	86.867	63.821	89.976	88.087	106.898	109.628	74.705	80.122	99.172	75.850	40,2	87.513
Spanien	2.475	1.859	3.107	3.973	1.655	3.918	4.454	4.250	2.370	4.070	2,2	3.213
Østrig	225	261	298	308	379	230	30	344	208	309	0,2	259
Sverige	5.688	6.068	5.371	4.973	6.823	6.568	6.471	6.845	5.730	5.500	2,9	6.004
Finland	4.574	3.115	3.086	1.694	2.716	4.639	3.722	3.566	3.402	3.241	1,7	3.376
EU-15 i alt	188.605	154.073	197.536	213.024	229.948	229.484	171.259	168.180	196.246	165.371	87,6	191.373
Estland	80	253	194	170	275	282	301	258	247	278	0,1	234
Lettland	279	396	483	302	425	475	631	941	730	578	0,3	524
Litauen	164	74	264	371	940	1.071	2.412	2.146	420	1.016	0,5	888
Polen	2.613	4.051	2.311	3.759	5.174	9.258	7.196	12.785	9.082	13.991	7,4	7.022
Slovenien	165	169	112	118	54	20	73	0	73	0	0,0	78
Slovakiet	190	183	161	263	820	719	1.033	856	264	552	0,3	504
Tjekkiet	4.794	3.807	5.000	8.974	7.492	9.576	17.302	15.350	6.566	4.676	2,5	8.354
Ungarn	3.335	3.545	2.192	1.917	2.788	3.517	2.577	1.813	857	955	0,5	2.350
EU-12 i alt	11.619	12.477	10.717	15.874	17.968	24.918	31.525	34.149	19.552	23.484	12,4	20.228
EU-27 i alt	200.224	166.550	208.253	228.898	247.916	254.402	202.784	202.329	215.798	188.855	100,0	211.601

Branchevalget for Frø

Tabel 14

EU frølagre pr. 1. juli

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Gennemsnit sidste 10 år
Rødkløver	6.110	5.653	4.799	3.620	3.129	1.626	1.469	3.400	3.860	5.231	3.890
Hvidkløver	4.058	3.011	2.404	2.017	2.238	2.777	4.795	5.060	4.843	4.183	3.539
Alsike	203	343	339	314	228	151	190	257	250	215	249
Ialt bælgplanter	10.371	9.007	7.541	5.951	5.595	4.554	6.454	8.717	8.953	9.629	7.677
Alm. rajgræs	64.297	42.304	31.519	36.102	57.893	51.896	68.198	61.726	71.844	61.111	54.689
Ital.rajgræs	46.200	31.757	22.653	17.689	30.386	29.344	25.807	20.003	24.458	28.547	27.684
Hybrid rajgræs	7.695	5.332	2.724	1.322	2.496	2.204	3.483	4.933	6.606	5.805	4.260
Timothe	2.805	3.956	5.109	4.898	3.905	3.139	3.951	4.630	4.995	4.103	4.149
Hundegræs	3.268	3.648	3.980	4.296	3.267	1.675	1.222	2.030	7.307	13.232	4.392
Engsvingel	3.021	4.059	3.167	2.053	1.215	1.428	3.983	5.136	6.787	8.577	3.943
Rødsvingel	23.838	29.373	19.282	13.451	11.925	23.635	27.727	21.496	27.212	32.815	23.075
Stivbl.svingel	2.391	3.477	2.302	1.213	1.123	1.150	1.331	821	1.228	2.148	1.718
Strandsvingel	2.950	3.766	4.330	4.464	5.073	2.874	3.184	5.296	12.560	17.029	6.153
Rajsvingel	172	268	175	116	162	772	964	2.005	2.365	1.872	887
Hvene	802	699	567	703	862	570	434	547	566	415	616
Alm.rapgræs	148	267	244	199	118	98	104	171	311	147	181
Engrapgræs	3.684	5.575	6.526	5.701	5.685	6.412	8.063	6.288	8.196	9.230	6.536
Ialt græsser	161.271	134.481	102.577	92.207	124.110	125.197	148.451	135.082	174.435	185.031	138.284
Total	171.642	143.488	110.118	98.158	129.705	129.751	154.905	143.799	183.388	194.660	145.961
Brancheudvalget for Frø											

*** slut ***